

Masa rotundă

***Îmbunătățirea capacității de programare bugetară pe termen mediu -
instrument de menținere a competitivității fiscale***

18 iunie 2010

Sala de conferințe a IER

- sinteza mesei rotunde -

În data de 18 iunie 2010, Institutul European din România a organizat, în cadrul ciclului de dezbateri “*Politicile României*”, masa rotundă cu tema „***Îmbunătățirea capacității de programare bugetară pe termen mediu - instrument de menținere a competitivității fiscale***”. Evenimentul și-a propus să aducă în discuție opinii și soluții privind sporirea capacității de programare bugetară pe termen mediu, dintre care menționăm elaborarea unei strategii fiscale pe termen lung, trecerea la o programare bugetară multi-anuală prin implementarea unui cadru bugetar pe termen mediu, introducerea unor reguli fiscale stricte, înființarea unui consiliu fiscal independent, etc. Discuțiile au abordat probleme cum ar fi evaluarea calității regulilor fiscale interne, la nivel național, pentru a realiza o analiză a posibilelor instrumente ce se impun. Printre participanți s-au numărat reprezentanți ai administrației publice, experți în științe economice și finanțe, practicieni, precum și reprezentanți ai mediului academic. Evenimentul a fost moderat de doamna **Gabriela Drăgan**, Director General al Institutului European din România.

În deschiderea mesei rotunde au luat cuvântul domnul **Eugen Dijmărescu**, Director al Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar și Domnul **Moisă Altăr**, Prof. univ. dr. în cadrul Facultății de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, ASE. Intervențiile acestora au exprimat o viziune sceptică cu privire la capacitatea Uniunii Europene de a avansa din punct de vedere fiscal. Această situație se datorează mai multor elemente, printre care menționăm incapacitatea realizării unei programări bugetare multi-aniuale în condițiile existenței unor *politici prociclice*, dar și predominanța factorului politic pe parcursul ultimelor două decenii. S-a făcut referire la așa-numitele „ancore” care trebuie avute în vedere, respectiv moneda Euro și fondurile structurale precum și *bugetul multianual al UE*. În acest sens, plierea pe bugetul european poate servi drept o bază pentru bugetele naționale.

Este demn de evidențiat faptul că actuala criză a apărut în sistemul monetar, extinzându-se apoi către sectorul fiscal. Atât în cadrul politicii fiscale, cât și în cea monetară, *output gap*-ul are un rol esențial, întrucât permite cunoașterea deficitului structural. Având în vedere faptul că România ocupă ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește guvernanta publică, se impune creșterea calității acestui indicator. În acest sens, au fost identificate trei direcții majore în care sunt necesare măsuri:

- aplicarea unor reguli fiscale clare
- realizarea unei fundamentări prin adoptarea unor reguli pe o perioadă multianuală, aceste reguli vizând respectarea deficitului bugetar de 3%
- realizarea unei programări multi-aniuale.

Regulile de politică monetară au două funcții importante, și anume asigură disciplina bugetară precum și stabilitatea macro-economică. Pentru realizarea acestor obiective, e necesară existența unui *Consiliu fiscal independent*, care să elaboreze prognoze macroeconomice proprii. Un aspect semnificativ legat de activitatea acestui Consiliu fiscal vizează calitatea resurselor umane care se regăsesc în această instituție.

În cadrul sesiunii de dezbateri au luat cuvântul domnii Domnul **Cristian Stănică**, Vicepreședinte al Institutului Național de Statistică, Domnul **Cristian Pârvan**, Secretarul General al Asociației Oamenilor de Afaceri din România, Domnul **Costel Olteanu**, Președintele Uniunii Naționale a Patronatelor cu Capital Privat din România și Domnul **Dragoș Dinu**, Expert în cadrul Centrului Român de Politici Europene.

Printre aspectele abordate de aceștia amintim necesitatea avansării în ceea ce privește realizarea programării multi-anuale în România, în contextul adoptării *Legii răspunderii fiscale*, care prevede, printre altele, și înființarea Consiliului fiscal independent. S-a evidențiat faptul că este important ca programarea multi-anuală să fie corelată politicilor publice, pentru a se asigura coordonarea resurselor bugetare disponibile cu proiectele mari de investiții. Totodată, este imposibil să se realizeze programarea multi-anuală în condițiile în care *Codul de procedură fiscală* se modifică foarte des.

Printre recomandările exprimate de invitați în cadrul evenimentului se numără și necesitatea schimbării manierei în care Ministerul Finanțelor interacționează cu celelalte autorități, cu partenerii sociali precum și cu societatea civilă; maximizarea resurselor umane disponibile; consolidarea rolului partenerilor sociali în formularea efectivă a programelor sociale și economice; sporirea calității finanțelor publice precum și a numărului de *evaluări ex-ante* și *ex-post* realizate cu privire la măsurile de politici publice planificate. De asemenea, intervențiile vorbitorilor au evidențiat faptul că este indicat ca procesul de planificare strategică să fie strâns asociat intervențiilor de politici publice, printr-un mecanism unic de colaborare.

Masa rotundă s-a încheiat cu o sesiune de comentarii și întrebări pe marginea temelor expuse, participanții atrăgând atenția asupra necesității înțelegerii și asumării unor elemente esențiale pentru procesul de elaborare a politicilor publice, cum ar fi o reflectare corespunzătoare a raționamentului economic în formularea măsurilor de politici, precum și asigurarea unui cadru de dialog social autentic.

Sinteză realizată de

Agnes Nicolescu

Serviciul Analiză și Studii Europene